

etiam publicè , si aliter fieri non potest , confiteri sua peccata , non quidem ex præcepto positivo confessionis , seu Divino , seu Ecclesiastico , sed ex lege strictissima charitatis erga seipsum , ne se exponat periculo æternæ damnationis , quæ præ omnibus aliis incommodis vitanda est. Non tamen eo casu illum obligatum putamus ad confitendum publicè omnia sua peccata , sed sufficere , si confiteatur ea , quæ cum minori infamia possunt explicari. Solùm enim obligatur suscipere Sacramentum , & ejus effectum ; quem suscipere potest , quolibet peccato confesso , tametsi alia omittat , cum ad justificationem sufficiat confessio formaliter integra , per quam cætera peccata indirectè remittuntur.

§. III.

ACCUSATIO REI

CORAM HOC SACRO TRIBUNALI.

1. **Q**Uoniam hoc Sacrum Tribunal non ad condemnationem Rei delictum confitentis , ejusque punitionem aut mortem , sed ad illius absolutionem & vitam à Christo institutum est , non mirum , si ipse hic sui sit accusator , & testis : in quo à judicio forensi hoc Tribunal distinguitur. Est autem accusator sui per confessionem , quæ non est aliud , quàm legitima peccatorum suorum coràm Sacerdote facta explicatio , in ordine ad eorum absolutionem per sententiam absolutionis obtinendam. *Quoad modum confitendi* Concil. Trid. sess. 14. cap. 5. *secretò apud solum Sacerdotem , etsi Christus non vetuerit , quin aliquis in vindictam suorum scelerum , & sui humiliationem , cum ob aliorum exemplum , tum ob Ecclesiæ offensæ edificationem , delicta sua publicè confiteri possit : non est tamen*
D
hoc

Divino præcepta mandatum, nec satis consultè humanà aliquà lege præciperetur, ut de icta, præsertim secreta, publicà essent confessione aperienda. Unde cum à Sanctissimis & Antiquissimis Patribus secreta confessio Sacramentalis, quà ab initio Ecclesia Sancta usa est, & modo etiam utitur, fuerit semper commendata; manifestè refellitur inanis eorum calumnia, qui eam à Divino mandato alienam, & inventum humanum esse, atque à Patribus in Concilio Lateranensi congregatis initium habuisse, docere non verentur. Ipsa etiam ratio evincit solam confessionem secretam fuisse à Christo præceptam. Quamvis enim plenitudo fidei videatur esse laudabilis, quæ propter Dei timorem apud homines erubescere non veretur: tamen... non omnium ejusmodi sunt peccata, ut ea, quæ pœnitentiam poscunt, non timeant publicare. Ac proinde onus confitendi publicè peccata occulta fuisset intolerabile, & obnoxium pluribus sacrilegiis, ac complicum infamationibus absque necessitate.

2. Quamvis autem confessio publica sit abrogata, ut ex contraria Ecclesiæ praxi patet, ac proinde non possit licitè usurpari absque gravi causa & legitima facultate, nihilominus sic facta ex necessitate ad Sacramentum sufficit: quia ad valorem Sacramenti aliud nihil requiritur, quàm ut peccata sua cum vero dolore, & emendationis proposito Sacerdoti ut iudici quis manifestet; quod tam fieri potest per confessionem publicam, quam per secretam.

S. Thom. 3. Regulariter loquendo fieri debet oris locutione. Sicut enim in Baptismo ad significandam
in Suppl. q. 9. a. 3. interiorē ablutionem assumitur illud elementum, in corp. cuius est maximus usus in abluendo: ita in actu Sacramenti confessionis, ad manifestandum ordinatè assumitur ille actus, quo maximè consuevimus manifestare, scilicet proprium verbum. Unde Sacramentum hoc oris confessionem Concilium Florentinum rectè appellavit. Sunt tamen & alii modi

Leo Papa
Epist. 57.
(aliis 80.)

S. Thom.
in Suppl.
q. 9. a. 3.
in corp.

S. Th. ibid

modi inducti in supplementum illius, ut patet ex praxi Ecclesiæ absolventis mutos, & moribundos, per sola signa, aut nutus confitentes. Proinde non est de essentia confessionis, ut voce fiat, sed potest etiam validè fieri gestu, nutu, aut scripto: cum per illa signa haberi possit sui ipsius vera accusatio. Qui tamen, cum possit voce, non vult confiteri nisi nutibus, aut scripto Sacerdoti exhibito, regulariter peccat mortaliter, non servando communem Ecclesiæ usum quoad convenientem modum administrandi Sacramentum, qui vim legis habet, nec hinc rationabili causa mutationem admittit. Hæc porro causa non solum est absoluta impotentia utendi voce, sed etiam magna loquendi difficultas ob nimiam verecundiam. In quo casu satisfacit, qui legenda peccata sua Confessario exhibet, si subnectat, *de his me accuso*, per quod virtualiter repetit omnia. Haud tamen de facili ob verecundiam permittendum est, ut quis scripto confiteatur, cum illa ut plurimum non excuset, ne os loquatur Deo ad veniam, quod locutum est diabolo ad culpam.

4. Confessio præsentī faciendā est ex præcepto Christi, qui peccatores *ante hoc tribunal tamquam reos sibi voluit*, & * *verecundā confessione* veniam petere: qua ratione melius valori confessionis, & periculo retractandi contritionem consuluit. Unde Clemens VIII *hanc propositionem, scilicet, LICERE PER LITTERAS, SEU in Decretum INTERNUNTIIUM CONFESSARIO ABSENTI PECCATA SACRAMENTALITER CONFITERI, ET AB EODEM ABSENTE ABSOLUTIONEM OBTINERE*, 1602. *ad minus uti falsam, temerariam, & scandalosam damnavit, ac prohibuit, præcepitque, ne deinceps ista propositio publicis, privatisque lectionibus, concionibus, & congressibus doceatur, neve unquam tamquam aliquo casu probabilis defendatur, imprimatur, aut ad praxim quovis modo deducatur.* Ex quibus ultimis particulis manifestum est.

Trid. cap.
2.* cap. 5.

est, quod Epistolarem confessionem factam absenti nedum ut illicitam, sed etiam ut invalidam proscriptam Pontifex, quodque non solum vetuerit, ne factum liceat, sed etiam, ne factum teneat, declaraverit. Si enim confessio facta absenti per Epistolam, aut internuntium valida esset, esset etiam licita in aliquo casu, urgente minime extrema necessitate: quo casu propter periculum animæ irreparabile omnia justificationis media, vel solum probabiliter valida, etiam sunt licita. Nec valet interpretatio P. Suaris, non dampnasse Pontificem utramque partem dictæ propositionis divisim, sed conjunctim: quia

Paul V. in *etiam mature discussis his, quæ P. Suarez ad*
Decreto *auxit in defensionem suæ interpretationis, auditis,*
edito 10. *vois Illustrissimorum Dominorum Cardinalium,*
Iunii *Sanctissimus decrevit, dictam interpretationem non*
1605. *substare, & ideo amovendam esse ab ejus libris.*

cap. QUEM ut postea vi illius à Sacerdote præsentem absolutio
Pœni- ostineatur. *Præcipit enim Dominus mundandis, ut*
TET dist. *ostenderent ora Sacerdotibus, dicentes corporali præ-*
I. de pœ- *sentiâ confitenda peccata, non per nuntium, non*
nit. *per scriptum manifestanda. Nec obstat cap. qua-*
lis, 30. q. 5. ubi dicitur pœnitentia adulteræ per
scripturam recipienda. Vel enim sensus est, quod
pœnitentia adulteræ sit recipienda juxta Scriptu-
ram Joan. 8. ubi legitur Christus non condem-
nasse, quomodo capitulum hoc exponit Sylvius.
Vel certè dicendum, ibi agi de pœnitentia pu-
blica, de qua constat loqui Cyprianum lib. 3.
epist. 13. dum significat se recepisse pœnitentiam
aliquorum absentium per scripturam: cum ibi
permittat, ut si urgente mortis periculo Pres-
byter non habeatur, pœnitentes à Diacono re-
concilientur à quo tamen certum est non po-
tuisse eos Sacramentaliter reconciliari.

5. Fidelis debet esse confessio, id est, vera, sic ut mortaliter peccet negans mortale, quod hîc & nunc confiteri tenetur, aut falsò mortale

unum

unum subjiçiens, utpote æquitatem judicii punitivi in re gravi pervertens. Et sanè aliàs sine ullo examine subjiçi posset numerus peccatorum maximus, qui admissum certò includeret. Mortaliter quoque delinquit, qui tantùm confitetur veniale unum, quod non admisit, Sacramentum à ministro intentum invalidans, cum, ubi non est vera confessio, non sit vera absolutio; venialiter autem, qui veris, de quibus, dolet, unum falsò subnectit, cum in re tantùm levi iudicium variet, valori Sacramenti non officiens. Notandum hîc, quod mendacium, quod committitur contra substantiam Sacramenti, hoc est, quo Sacramentum redditur irritum, semper contineat duplicem malitiam, alteram sacrilegii adversùs religionem, alteram adversùs veracitatem, & quandoque etiam adversùs legem de se non infamando indebitè.

6. Distincta mortalium confessio quoad speciem & numerum, tùm ut erubescat Reus tùm ut iudex crimina, suine sint fori, dignoscat, debiteque puniat, ex Divino præcepto est necessaria: non requiritur tamen ad Sacramenti valorem. Quare in necessitate, in qua plus ab homine haberi non potest, sufficit confusa, ex qua cognoscatur absolutionis desiderium. Talis est in moribundo Catholico signum contritionis, licet ad Sacerdotem specialiter & expressè non dirigatur; cum semper ad eum censendum sit generaliter & implicitè dirigi: in peccatore quidem, eo quod contritio votum sit adimplendi præcepta omnia, adeòque etiam præceptum absolutionem accipiendi; in iusto vero ex præsumptione, eo quod omnes fideles accipere absolutionem in fine vitæ desiderent, nisi paulò ante acceperint. Sed numquid pro conditionata absolutione sufficit vita moribundi Christianè acta? Dicam quæ censeo.

7. Primò non sufficit vita Christianè acta ante peccatum admissum, qualis est moribundi in

duello, vel fornicatione. Ratio est, quod solum peccatum commissum sit confessionis materia, non committendum. Duellista enim invalidè confiteretur, diceret fateretur etiam explicitè duellum à se committendum, adderetque post vulnus acceptum se contritionem elicitorum. Nec refert, quod peccatori, si præsumentur attritus, conferri possit. Extrema Unctio, quam per vitam Christianam peccatum se desiderare indicavit: nam Sacramentum poenitentiae ex parte susipientis non solum desiderium absolutionis präteritum & præsens contritionem requirit, sed etiam confessionem materiae Sacramentalis, qualis sola est peccatum präteritum. Nec secundo sufficit vita post peccata ad instauranda Christianè negativè, id est, absque intrinsecis signis, cum ea nullus ad Deum conversionis testimonium præbeat. Tercio idem multo probabilè videtur, quod sufficit vita post peccatum Christianè positivè, id est, cum signis aliquibus conversionis in Deum. Verum Glorificatione Sacri, ex omni consuetudine, oratione devota. Per hæc tendit, inquit, sicut indicat se, velle Christianè vivere, concupiscere, seriosimiliter cupere se vitam hominibus mortem concludere, adeoque desiderare, se non vitam absolutionem à peccatis jam purgatis, non solum peccata tamen, & iustitiam accipere, solum hoc ipsum autem, quo desiderium absolutionis confusè significat, indicat verosimiliter se vel se vel se contritionem elicere, vel recedere, quando etiam in mortis periculo, elicitorum poenitentia de contritione in ordine ad Extremam Unctionem præsument Ecclesia. Verum hæc ratio satis non probatur. Licet enim vita Christianè acta sit signum habitualis voluntatis suscipiendi in mortis articulo Sacramenta, sufficientis ad Extremam Unctionem, non est tamen moribundus hic & nunc actualis sui accusatio ad absolutionem ordinata, qualis essentiali-

ter requiritur ad hoc Sacramentum intrinsecè
constans confessione , & aliis actibus pœnitentis
tamquam parte materiali. Proinde melius alii
dicunt , quod quamvis in tali moribundo non
habeatur confessio actualis certò cognita , habea-
tur tamen actualis confessio probabiliter præ-
sumpta , quæ in casu necessitatis sufficit. Expe-
rientiâ enim constat , quod aliqui externis sen-
sibus præpediti , tamen interiùs contriti fuerint ,
& illam suam contritionem signo aliquo externo,
quod à morbo , vel causa aliqua naturali pro-
venire putabatur , manifestaverint : prout de
seipso testatur Marchantius. Unde secundùm
hoc vita Christianè acta non est confessio , sed
fundamentum , ex quo confessio hîc & nunc
probabiliter præsumitur : quia præsumitur , quod
talis moribundus , si fortè sui compos sit , in-
teriùs doleat , & fortè exteriùs signo aliquo do-
lorem suum manifestaverit , quem dolorem sibi
in illo articulo , dum Christianè instructus est ,
necessarium esse didicit. Fundant se etiam in
Augustino l. 1. de adulterinis conjugis , ubi cap. 26.
sic loquitur : *Catecumenis ergò in hujus vite
ultimo constitutis , si morbo , seu casu aliquo sic
oppressi sint , ut quamvis adhuc vivant , petere
sibi tamen baptismum , vel ad interrogata respondere
non possint , pro sit eis , quod eorum in fide Christiana
jam nota voluntas est , ut eo modo baptizentur ,
quomodo baptizantur infantes , quorum voluntas
nulla ... patuit. Et infra : non solùm incredibile
est , nec in fine vite hujus baptizari Catechume-
num velle , verùm etiam si voluntas ejus incerta
est , multò satius est nolenti dare , quàm volenti
negare , ubi velit an nolit , sic non apparet , &
tamen credibilius sit eum , si posset , velle se dictu-
rum. & cap. 28. Ego non solùm alios Catechume-
nos , verùm etiam ipsos , qui viventium conjugis
copulati retinent adulterina consortia , cùm salvos
corpore in his permanentes non admittamus ad bap-
tismum , tamen si desperati , & intra se pœniten-*

res jacuerint, nec pro se respondere potuerint, baptizandos puto. Et infra: quæ autem baptismatis, eadem reconciliationis est causa, si fortè pœnitentem finiendæ vitæ periculum præoccupaverit. Nec ipsos enim ex hac vita sine arrha suæ pacis exire velle debet Mater Ecclesia.

10. Verùm antequam objectionibus illis faciamus satis, Notent hujus sententiæ patroni hæc Augustini verba: *non tamen ... damnare debemus eos, qui timidius agunt, quam nobis videtur agi oportere, videlicet, qui baptizare non audent eos Cathecumenos, qui pro se respondere nequiverint, ne fortè contrarium gerant voluntatis arbitrium:* & exinde discant praxim suæ opinioni contrariam non damnare, prout multi reos peccati arguunt, qui oppositam sententiam sequentes absolutionem denegant Christiano moribundo, si nulla doloris signa ostenderit: præsertim cùm Decreta Conciliorum & Pontificum, dum dandam esse absolutionem moribundo statuunt, expressè addant, *si per se vel per alios signa pœnitentiæ dederit;* & Rituale Pauli V. beneficij absolutionis incapaces dicat, *qui nulla dant signa doloris.*

11. Nunc ad Augustinum revertentes dicimus comparisonem reconciliationis cum baptismo ab eo allatam in hoc consistere, quod quod sicut baptismus conferendus est Cathecumeno, qui morbo aut subitò oppressus non potest tunc voce testari voluntatem suscipiendi baptismum, quia nempe præsumitur in eo perseverasse saltem habitualiter: ita reconciliatio cum Ecclesia concedenda sit publico pœnitenti, dum similiter inopinato morbo aut casu opprimitur, quia nempe præsumitur etiam perseverasse desiderium reconciliationis. Non igitur illic agit Augustinus de reconciliatione Sacramentali, quâ peccata dimittuntur, sed de quadam cœrimoniali, quâ magni peccatores & excommunicati, peractâ publicâ pœnitentiâ, Ecclesiæ communioni restituebantur. Ipsum autem de hac reconciliatione agere satis indi-

indicat nomen *pœnitentis*. *Penitentes* enim olim specialiter vocabantur, qui publicam pœnitentiam agebant. Et magis illum sensum indicant postrema illa verba : *nec ipsos enim ex hac vita sine arrha suæ pacis exire velle debet Mater Ecclesia*. Nihil ergò ex hoc Augustini loco inferri potest pro absolutione Sacramentali tali moribundo conferenda, cùm de illa non agat.

12. Non caret tamen difficultate quod dicto capite 28. addit, videlicet, baptizandum etiam Catechumenum sic oppressum, licèt adulterina conjugia huc usque retinuisset, quia talis non videtur dispositus ad effectum baptismi percipiendum. Benignè igitur exponendus est, & dicendum eum tantùm velle talem Catechumenum esse baptizandum, quando rationabiliter præsumi potest ex quibusdam externis signis, quod de conjugis illis adulterinis, aliisque peccatis verè doleat, licèt dolorem suum non possit verbis exprimere. Hoc tantùm velle Augustinum, colligi videtur ex istis verbis : *tamen si desperati, videlicet, ad valetudinem recuperandam, & intra se pœnitentes jacuerint, nec pro se respondere potuerint, baptizandos puto*. Et hoc etiam casu posset, imò deberet adulter baptizatus Sacramentaliter absolvi.

13. Quod si quis contendat Augustini comparisonem intelligendam esse de reconciliatione Sacramentali, dicendum est ipsum non excludere signa aliqua, quibus Catechumenus sic oppressus testetur aliquo modo desiderium baptismi, sed tantùm verba, quibus illud exprimat. Jam autem externa aliqua signa desiderii obtinendæ absolutionis, etiam sufficiunt in tali casu ad absolutionem impertiendam. Hæc ad Augustinum.

14. Ad rationem verò ultimò propositam dicimus, nos non diffiteri, quin subinde moribundi sensibus externis præpediti, interiùs de peccatis doleant, & fortè externum etiam signum,

num istiûs doloris edant, licet hoc non advertatur; id tamen ad dandam absolutionem non sufficit, quia debet contritio in ordine ad claves exhibita aliquo modo Sacerdoti innotescere, quod non fit in casu. Itaque moribundos rationis & sensuum usu destitutos solo titulo Christianæ vitæ absolvere non auderemus. Quia tamen opposita sententia probabilis est, saltem ab extrinseco, imò hodièdum communior, talibus sub conditione absolutionis beneficium concedendum putamus: cùm in necessitatis articulo pro Sacramenti administratione saltem conditionata sufficiat materia etiam tenuiter solum probabilis.

15. Integritas confessionis quoad omnia mortalia numquam confessa, quorum memoria ex diligenti præmeditatione habetur, necessaria est ex præcepto Christi, qui de illis, sicut simul à Deo remittuntur, simul sententiam absolutionis ferri à Sacerdote voluit. Quare juxta capacitatem personarum, & lapsum temporis, ac frequentes peccandi occasiones, examen præmitti debet, quale in negotio gravi à viro prudenti adhiberi solet; non extraordinarium, quale fit in re gravi divitias aut honorem concernente, in qua diligentia ultra prudentiæ leges affectus acuit. Hinc passim censetur non esse præcepta peccatorum descriptio, neque confessionis anticipatio, licet aliquid è memoria effluxurum sit. Procùl hinc igitur anxia quorundam conscientiæ discussio, & scrupulosa tortura mentis super omnibus etiam minutulis animæ imperfectionibus, quâ nonnulli etiam usque ad cerebri exinanitionem investigare solent omnes suos defectus, usque ad ipsas naturæ humanæ, quæ rationem & voluntatis regimen non attingunt, imperfectiones, idque in ordine ad singula in Sacramentali confessione enarranda. Quo fit, ut, dum animum & cerebrum superstitionis istis ruminacionibus fatigarunt, vix recordentur actûs pri-

primarij pœnitentiæ, qui est contritio: vel, si recordentur, ineptus jam sit animus ad illam eliciendam, enervatâ imaginatione, & organis potentiarum, quæ concurrere debent. Quod involucrum suâ sæpè caligine augent quidam imprudentes Confessarij, qui in hoc toti incumbunt, ut confessionis integritatem eruant, de vero dolore vix solliciti: non attendentes, quod quamvis peccatorum venialium solida confessio sit utilis, solam tamen peccatorum mortalium confessionem esse necessariam; super omnia verò prærequiri veram pœnitentiam, & peccatorum detestationem.

16. Prætextu defectûs diligentia non sunt facile remittendi simplices & rudes, sed potius à Confessariis adjuvandi, dummodò aliquam saltem diligentiam juxta suam capacitatem præmiserint: quia sæpè ab illis plus expectari non potest, & quamvis remittantur, æquè imparati redibunt, & melius plerùmque possunt à Confessario statim examinari & audiri, etiam dum confessionem generalem aut multorum annorum instituere debent ob præcedentes confessiones irritas, quàm si suæ industriæ relinquuntur, ut experientia docet. Quâ etiam constat, pœnitentes jam Divinâ gratiâ excitatos, si hoc prætextu dimittantur, postmodum sæpè non reverti non sine gravi animarum detrimento. Nisi ergò specialia iudicia Confessarius habeat, ob quæ omninò credat tales filios prodigos reversuros ad se, vel ad alium, magis salutare plerisque est, si ita examinentur è stapede, ut ita dicam, donenturque beneficio absolutionis, quàm si dimittantur ad se penitiùs excutiendos. Monendi tamen sunt, si quæ peccata, quæ in hac confessione memoriæ non occurrerint, postmodum occurrant, quod ea teneantur adhuc confiteri: & si alicujus peccati mortalis omissi ante susceptionem Sacramenti Eucharistiæ recordentur, quod debeant illius confessionem Sacramentalem præmittere.

Qui.

Quibusdam verò rigidioribus visum est, quod
S. Thom. quando aliquis recordatur eorum, quæ prius obli-
 in Suppl. tus erat, debet etiam ea, quæ prius confessus fuit,
 q. 9. 2. 1. iterùm confiteri; & præcipuè si non potest eundem
 ad 3. habere, cui ante confessus fuerat ut totius cul-
 pæ quantitas uni Sacerdoti innotescat. Sed hoc non
 videtur necessarium: quia peccatum habet quanti-
 tatem & ex seipso, & ex adjunctione alterius;
 peccatorum autem, de quibus confessus est, mani-
 festavit quantitatem, quam ex seipsis habent. Ad
 hoc autem, quod Sacerdos utramque quantitatem
 hujus peccati, cujus fuerat oblitus, cognoscat; suf-
 ficit quod hoc peccatum confitens dicat explicitè,
 & alia in generali, dicendo, quod, cum alia multa
 confiteretur, hujus oblitus fuit.

17. Excusat ab integritate materiali pœniten-
 tem in necessitate confitendi constitutum, pri-
 mò impotentia phylica vel moralis, ut si pœni-
 tens inchoatâ confessione subito destituatur sensi-
 bus, vel si morbo aut vulnere ita urgeatur, ut
 periculum sit, ne ante absolutam confessionem
 expiret, aut instante naufragio vel conflictu non
 sufficiat tempus ad integrè confitendum. Deni-
 que si pœnitens ita imperfectè linguam Confes-
 sarij calleat, ut non possit tali idiomate omnia
 sua peccata exprimere, & adsit hic & nunc con-
 fitendi necessitas. Secundò grave malum sive ipsi
 pœnitenti (nisi confessioni sit intrinsicum) sive
 Confessario, aut alteri obventurum. Præceptum
 enim affirmativum cessare ad tempus certum est.
 occurrentibus iis, quæ Sacramentum efficiunt
 valdè odiosum. Tale malum excusans est infam-
 ia pœnitentis apud tertium aliquem, cui Con-
 fessarius verosimiliter audita est revelaturus. Item
 timor contagionis, gravis odij, vel scandali pœ-
 nitenti vel Confessario obventuri. Denique defe-
 ctus Confessarii quoad jurisdictionem in reser-
 vata. Cum enim directè ab eis absolvere non pos-
 sit, & mortalia tantùm semel per se loquendo
 confitenda sint, omitti reservata poterunt, expo-
 situs

fitis cæteris. Illicite tamen reservans absolvit à solis reservatis, pœnitentem pro absolutione aliorum mortalium ad inferiorem remittens, neque, teste Averta, * ab hominum memoria oppositum in Curia Romana practicatum fuit, nisi pro absolutione à censura, vel sublatione solius reservationis. Nullo tamen modo audiendi sunt, qui dicunt in magno populi concursu posse Confessarium absolvere pœnitentes non integrè confessos ut possit omnes audire. Unde meritò ab Innocentio XI. damnata est hæc: *licet Sacramentaliter absolvere dimidiatè tantum confessos ratione magni concursus pœnitentium, qualis V G. potest contingere in die magnæ alicujus festivitatis, vel indulgentiæ.* Multum itaque cavendum est, ne nimia tunc festinatione absolutiones temerè præcipitentur.

* q. 17.
sect. 9.

18. Inquiri etiam hîc solet an pœnitens possit, & debeat propter integritatem suæ confessionis personam complicitis revelare? Supponitur non possit, quando aliter potest integra species peccati explicari, aut pœnitenti suppetit alius Confessarius, qui complicem non cognoscit, aut est morale periculum quod Confessarius extra confessionem complicem infamabit, vel grave ei nocumentum inferet. His seclusis potest, imò tenetur pœnitens ob suæ confessionis integritatem, indirectè personam complicitis manifestare: qui enim voluntariè se facit socium criminis, voluntariè etiam se subdit, quantum in ipso est, cognitioni judicis de tali crimine, siquidem voluntariè se facit circumstantiam talis delicti; adedque si crimen non possit cognosci in judicio absque cognitione & manifestatione talis circumstantiæ, nullam ei irrogat injuriam, qui habens jus manifestandi delictum judici, circumstantiam illam ipsi declarat: subindeque cum præceptum de integritate confessionis per se obliget, tenetur pœnitens in casu ad illud implendum, cum ex alio majori præcepto ab ejus impletione hîc non
prohi-

prohibeatur. Sed quid de uxoribus passim suis Confessariis confitentibus peccata facta cum maritis, etiamsi suppetant alii Confessarii, quibus maritus non est notus? sæpè excusandas putamus, eo quod peccata non sint multum infamatoria, aut citra incommodum aliis confiteri non possint, aut Confessarius ordinarius magis in casu prodesse queat consilio, quia status familiæ ei melius innotescit. His seclulis peccat talis uxor, quæ peccata gravia & infamatoria facta cum marito confitetur proprio Confessario, dum habet facultatem æquè commodè confitendi alteri, nisi eam ignorantia invincibilis excuset, putans hoc sibi licere aperire Confessario, prout perversè persuadent sibi plurimi fas esse Confessariis dicere quasi omnia quæ audierunt vel sciunt, in hoc utique corrigendi & instruendi.

19. Sed quid si penitens non possit integrè confiteri, nisi manifestet peccatum non complicitis, ut si quis occiderit sororem gravidam, quam Confessarius novit non fuisse conjugatam: is enim non poterit declarare totam malitiam sui peccati, nisi revelet fornicationem sororis suæ; potestne peccatum non complicitis manifestare? Affirmant aliqui, quia, inquit, periculum invalidè confitendi, & per hoc incurrendi grave damnum spirituale, debet etiam prævalere qualicumque illi infamationi non complicitis. Négant alij, quibus assentimur, disparitatem inter hunc & alium casum assignantes, quod complex, patrando suum crimen cum altero, videatur cessisse juri suo, nec infametur, cum satis nosset præceptam esse confessionis integritatem; quod non potest dici de non complice.

20. Pro coronide hujus thesæos observandum est, eum, qui peccatis aliquot ex justa causa, aut memoriæ defectu omissis, absolutionem consecutus est, teneri postea omissa peccata confiteri, cessante causa, ob quam omissa sunt. Unde merito ab Alexandro VII. proscripta est hæc: *pec-*

peccata in confessione omiffa, seu oblita ob instans periculum vite, aut aliam causam, non tenemur in sequenti confessione exprimere. Sed quid de juvene, qui nesciens pollutionem esse peccatum mortale ideoque per annos plures eas in confessione reticuit, teneturne repetere confessiones omnes, quando postea intellexerit esse peccata? Supponimus, quoad mollitiem non dari ignorantiam invincibilem juris naturæ, sed quod omnis talis ignorantia sit vincibilis. Putamus tamen non semper ejusmodi confessiones esse iterandas. Quamvis enim talis ignorantia fuerit vincibilis in ordine ad actum, qui ex illa processit, sive transgressionem, ac proinde eum non excusaverit à peccato; sæpè tamen contingere potest, quod non sit culpabilis in ordine ad omissionem in Sacramento pœnitentiæ, subindeque excuset ab iteratione illarum confessionum: ita ut sufficiat pollutiones omiffas declarare. Quod tùm contingere existimamus, si adhibitâ morali aliquâ diligentia in examine conscientiæ, nullo modo pœnitenti occurrat aliquid esse peccatum, nec dubio aliquo aut scrupulo in contrarium ducatur. Si verò in præcedentibus confessionibus de aliquo, an sit peccatum mortale, dubitaverit, & equidem consulere Confessarium omiserit, tunc talis omiffio erit culpabilis, qui stante dubio tenebatur petere. Ac proinde non solùm obligabitur talis pœnitens peccata ignorata, & nunc cognita confiteri, sed etiam confessiones, in quibus occurrente illi dubio ea omisit, omnes reiterare. Si tamen aliæ intermediæ factæ fuerint bona fide, illas non erit opus repetere, quia validæ fuerunt, & semper validæ manent. Quod sæpius Confessarios poterit juvare in praxi.